

DIÓBÉL KIRÁLYFI

Ezekben az ínséges időkben igazság szerint örülnöm kellett volna neki, hogy olyan csupacsöpp vagyok. Hiszen kis ember kis karaj kenyérrel beéri. De én nem erre gondoltam, hanem arra, hogy a kis ecetfából is nagy ecetfa lett már, amelyik velem egyszerre született a házunk előtt, én meg még mindig nem érem föl a kilincset.

Ha emiatt nagyon búnak eresztettem a fejemet, édesanyám mindig az ölébe vett, és megcirógatta a fejemet:

- Nem tesz az semmit, lelkem gyerelem. Látod, Nevenincs királynak is Dióbél királyfi volt a legkisebb fia, mégis azé lett a királyság.

Olyan sokszor elmondta nekem szülém ezt a mesét, hogy még most is szóról szóra tudom. Föl is jegyzem, hátha lesz olyan babszemjankó kisgyerek, aki megvigasztalódik rajta.

„Nagy volt a bánata Nekeresdorszában Nevenincs királynak. Szíve facsarodott, könnye záporozott, öregbérésének ahogy panaszkodott:

- Se éjem, se napom, tenger a bánaton; ami szívem nyomja, ki nem találhatom.

Okos ember volt az öregbérés, mindig a keze ügyében tartotta az esztét.

- Eljárt rajtam az idő - folytatta Nevenincs király -, de még meg is gázolt. Eltörik a kis sótartó, öreg vagyok, sírba hajló.

- Nem baj az - vigasztalta koronás gazdáját a bölcs öregbérés -, csak a lepény megmaradjon, száj majd csak akad hozzá. Három fia van Felsőgednek, telik gazda a koronára.

- Írósvaj, itt a baj - potyogott a könnye az öreg királynak. - Három csillag közül melyik legfényesebb? Három fenyőszál közt melyik legderebb? Három sasmadár közt melyik legsebbebb?

- Ezért ugyan egy cseppet se rontsa magát, uram királyom - pittyesztette el a száját az öregbérés -, mert ez sokkal könnyebb munka, mint a lópatkolás.

Örömeiben olyant vigyorgott a Nevenincs király, hogy mind a harminckét foga kilátszott volna, ha mind el nem hullajtotta volna.

- Beszélj, szolgám; ezüstbe vágatlak, aranyba öntetlek, ha okosat mondasz.

- Idáig Felsőged tartott el kaláccsal, azt szolgálom most meg az okos tanáccsal. De nem ezüstjéért, de nem aranyáért: adom a tanácsot egy vörös krajcárért.

- Jaj, nagy fát mozgatsz, lelkem gyerelem - motyogott a Nevenincs király -, nincs nekem egy vörös krajcárom se.

- No, hát akkor azt is én adom - mondta kevélyen az öregbérés, s kivett a szűrűjéből egy vörös krajcárt. - Hív szolgálattal, sok fáradsággal ezt mind én takarítottam meg. Kinek a képét látod ezen, felséges király?

- A magamét látom, mintha csak a tükörbe néznék - gyönyörködött Nevenincs király a saját képmásában. - Karika a szemem, szélfogó a fülem, a pisze orrom is enyémnek ismerem.

- No, ha tükör, tedd a falra. Három királyfi fiad van, szólítsd őket elő. Aranyos nyilakkal vegyék célba királyi képmásodat a vörös krajcáron. Aki legjobban célba talál, arra hagyd a birodalmad.

Az öregbéres még fel se jármozta az ökröket, már akkor a falra volt szögezve a vörös krajcár. A másik falat a három királyfi támogatta. Tegez a vállukon, számszerű kezükben, kérdés a szemükben: mire kell célozni?

- Cél az én ábrázatom, koronám a jutalom - hirdette ki a Nevenincs király. - Egyet tapsolok a legnagyobb fiamnak, kettőt tapsolok a középső fiamnak, hármat tapsikolok legkisebb fiamnak.

Egyet tapsolt a Nevenincs király. Előállt erre Nyakigláb királyfi, sas volt a szeme, acél a keze.

- Ha a bal füledbe beletalálok én, az enyém lesz akkor korona és lepény.

De bizony úgy fúródott bele a krajcáron a képmás bal fülébe a nyíl, hogy Nevenincs király az igazi bal füléhez kapott oda.

- Hej, mákos béles, ez a szem az éles!

Kettőt tapsolt király őfelsége, elő is állott rá Telezsák királyfi. Borotva a szeme, villám volt a keze.

- Nyilam a jobb füledbe, koronád a fejembe.

De olyant csendült az a nyíl a képmás jobb fülébe, hogy az igazi füle is csengett bele a királynak.

- Malackörmös bableves, ez a kéz ám a sebes!

Hármat tapsolt a Nevenincs király, előállott erre Dióbél királyfi.

Didergett szegényke, reszketett a keze, teleszaladt könnyel lenvirágszín szeme.

- Apám és királyom, életem-halálom kezébe ajánlom; de én inkább mindjárt beszegődöm kisbéresnek, mint hogy a nyilammal a te képmásodat összelövöldözzem.

Nevenincs király a szemét törölgette, Dióbél királyfit szívére ölelte.

- Tiéd a jutalom, mert te fegyver nélkül is a szívembe találtál. Hajdúk és vitézek! Hamar szaladjatok: legkisebb fiamnak koronát hozzatok. Vállára palástot, selymet, tulipántost, a markába pedig libazsíros lángost!”

Ezen aztán szülém is nevetett meg én is, ámbár biz én az egész királyságomat odaadtam volna a lángosért.